

Wu Tekst 8.6.N

PRIJEDLOG

Na temelju članka 39. stavka 2. Zakona energiji („Narodne novine“, br. 120/12, 14/14) i članka 30. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 150/11, 119/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

UREDBU

o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se kriteriji za stjecanje statusa zaštićenog kupca i mjere zaštite u cilju pouzdane opskrbe zaštićenih kupaca, definiraju se zaštićeni kupci koji nisu iz kategorije kućanstva, a priključeni su na plinski sustav, utvrđuju se obveze operatora sustava plina da utvrde koji krajnji kupci imaju status zaštićenog kupca te da vode evidenciju o njima i njihovim potrebama za plinom te obveze opskrbljivača plinom da osiguraju neometanu opskrbu zaštićenih kupaca plinom.

II PRIMJENA PRAVNE STEČEVINE EUROPSKE UNIJE

Članak 2.

Ovom se Uredbom radi provedbe Uredbe (EU) br. 994/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ u daljnjem tekstu: Uredba 994/2010/EZ:

- određuje nacionalno vladino tijelo za provođenje mjera iz Uredbe 994/2010/EZ,
- uređuju kriteriji za stjecanje statusa zaštićenog kupca,
- definira opseg zaštićenih kupaca u uvjetima kriznih stanja
- utvrđuje način ispunjavanja standarda opskrbe plinom.

III DEFINICIJA POJMOVA

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovoj Uredbi imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetska sektor.

(2) Pojedini izrazi u smislu ove Uredbe imaju sljedeća značenja:

- ministarstvo- ministarstvo nadležno za energetiku,
- nadležnog tijelo – nacionalno vladino tijelo zaduženo za provedbu mjera iz Uredbe 994/2010/EZ određeno sukladno članku 2. stavku 2. Uredbe 994/2010/EZ,
- krizno stanje – poremećaj u opskrbi kupaca plinom radi neočekivanog ili neprekidnog manjka plina na tržištu Republike Hrvatske, neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa,
- zaštićeni kupac – kupac koji ima pravo na opskrbu određenom količinom energije u slučaju djelomičnog poremećaja u opskrbi energijom.
- standard opskrbe – opskrbljivači plina kako bi zadovoljili standard opskrbe dužni su poduzeti mjere u svrhu osiguravanja opskrbe zaštićenih kupaca plinom, u sljedećim slučajevima:
 - (a) ekstremno niskih temperatura tijekom sedmodnevnog vršnog razdoblja, kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina;
 - (b) razdoblju iznimno visoke potražnje plina u trajanju od najmanje 30 dana, kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina; i
 - (c) razdoblju od najmanje 30 dana kod poremećaja najvećeg pojedinačnog plinskog infrastrukturnog objekta u prosječnim zimskim uvjetima.

IV ZAŠTIĆENI KUPCI I NADLEŽNO TIJELO

Članak 4.

Vlada Republike Hrvatske ima pravo i obvezu zaštititi pojedine kategorije krajnjih kupaca plina u uvjetima u kojima se na tržištu ne mogu nabaviti dovoljne količine plina koje su potrebne za pokriće potrošnje, te posljedično mogu dovesti do kriznih stanja u opskrbi plinom.

Zaštićeni kupci koji imaju pravo na opskrbu određenom količinom plina u slučaju kriznih situacija su krajnji kupci koji pripadaju jednoj od sljedećih kategorija:

- a) Kućanstva;
- b) Mala i srednja poduzeća i ustanove priključene na distribucijski sustav;
- c) Socijalne službe.

Zaštićeni kupci su i postrojenja centraliziranog grijanja u mjeri u kojoj isporučuju toplinu krajnjim kupcima iz kategorije a), b) i c) stavka 2. ovoga članka pod uvjetom da ta postrojenja

nemaju mogućnost prelaska na druga goriva i priključena su distribucijski ili transportni plinski sustav.

Vlada Republike Hrvatske će sukladno Planu intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske u uvjetima kriznih stanja osigurati provedbu mjera potrebnih za osiguranje opskrbe plinom zaštićenih kupaca iz stavka 2. i 3. ovoga članka.

Članak 5.

Nadležno tijelo zaduženo za provedbu mjera iz Uredbe 994/2010/EZ je ministarstvo nadležno za energetiku.

Nadležno tijelo iz stavka 1. ovoga članka, sukladno Planu intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske u uvjetima kriznih stanja, utvrđuje količine plina potrebne za opskrbu zaštićenih kupaca iz članka 4. stavka 2. i 3. ove Uredbe.

Količine plina potrebne za opskrbu kupaca iz točaka b) i c) iz članka 4. stavka 2. ove Uredbe ne mogu prijeći 20% ukupne godišnje potrošnje plina u Republici Hrvatskoj.

V PRAVA I OBVEZE ZAŠTIĆENIH KUPACA

Članak 6.

Krajnji kupci plina i toplinske energije proizvedene iz plina iz članka 4. stavka 2. i 3. ove Uredbe imaju pravo da im se u uvjetima kriznih stanja do proglašenja određenog stupnja smanjenja i obustave isporuke u izvanrednom stanju garantira isporuka energije sukladno Planu intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske.

Članak 7.

Krajnji kupci plina i toplinske energije proizvedene iz plina iz članka 4. stavka 2. i 3. ove Uredbe imaju obvezu da se u slučaju proglašenja kriznog stanja ponašaju u skladu s preporukama Kriznog tima, a sukladno Planu intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske.

Krajnji kupci koji imaju postrojenja s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom dužni su osigurati odgovarajuću količinu zamjenskog goriva te osigurati u uvjetima kriznih stanja u slučaju smanjenja ili obustave isporuke plina u roku maksimalno 24 sata siguran prelazak na zamjensko gorivo ili isključenje s distribucijskog odnosno transportnog sustava.

VI OBVEZE OPERATORA SUSTAVA

Članak 8.

Operator transportnog odnosno distribucijskog sustava na koji je priključen krajnji kupac plina dužan je odrediti kategoriju kojoj taj kupac pripada sukladno članku 4. stavku 2. i 3. ove Uredbe, te o ga o tome obavijestiti ukoliko kupac ne pripada kategoriji kućanstva.

Operator transportnog odnosno distribucijskog sustava na koji je priključen zaštićeni kupac utvrđuje potrebne količine plina za sve zaštićene kupce za propisane slučajeve iz standarda opskrbe plinom te ih alocira na pojedine opskrbljivače.

Operator distribucijskog sustava na svom distribucijskom području dužan je sukladno Planu intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske i ovoj Uredbi, iskazati u svom Planu za krizna stanja, prema stupnju smanjenja ili obustave opskrbe plinom, ukupnu mjesečnu ostvarenu i planiranu potrošnju plina po kategorijama kupaca te količine plina potrebne za zadovoljenje standarda opskrbe.

Operator transportnog sustava dužan na transportnom sustavu sukladno Planu intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske i ovoj Uredbi iskazati u svom Planu za krizna stanja potrebe za plinom po kategorijama krajnjih kupaca te količine plina potrebne za zadovoljenje standarda opskrbe kupaca na transportnom sustavu.

Operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava dužni su prikupiti i čuvati podatke o svim krajnjim kupcima s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom te ih navesti u Planovima za krizna stanja.

Operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava dužni su do 1. kolovoza svake godine novelirati podatke o zaštićenim kupcima u Planovima za krizna stanja.

VII OBVEZE OPSKRBLJIVAČA

Članak 9.

Opskrbljivač koji je sklopio ugovor o opskrbi plinom sa zaštićenim kupcem iz članka 4. stavka 2. i 3. ove Uredbe dužan je za svoje zaštićene kupce osigurati potrebne količine plina iz sustava skladišta plina Republike Hrvatske i/ili iz domaće proizvodnje na način da zadovolji standard opskrbe, a kako bi se u uvjetima eventualnih kriznih situacija osigurala neometana opskrba plinom zaštićenih kupaca, te je dužan o navedenome obavijestiti nadležno tijelo najkasnije do 01. rujna tekuće godine za narednu plinsku godinu.

Potrebne količine plina za ispunjenje standarda opskrbe zaštićenih kupaca opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka može osigurati izravno sklapanjem ugovora o skladištenju plina i/ili o kupnji plina od domaćeg proizvođača odnosno neizravno sklapanjem ugovora s opskrbljivačem i/ili trgovcem koji mora imati sklopljen ugovor o skladištenju plina i/ili o kupnji plina od domaćeg

proizvođača o čemu treba dostaviti dokaz nadležnom tijelu najkasnije do 01. rujna tekuće godine za narednu plinsku godinu.

Potrebne količine plina za ispunjenje standarda opskrbe zaštićenih kupaca, osim za kategoriju kućanstva, opskrbljivač može osigurati sklapanjem ugovora i s ostalim opskrbljivačima i/ili trgovcima na način da do 01. rujna tekuće godine za narednu plinsku godinu dostavi dokaze nadležnom tijelu o ugovorima temeljem kojih su osigurane količine plina za hrvatsko tržište kao i dokaze da će u uvjetima krizne situacije plin biti isporučeni zaštićenim kupcima u Republici Hrvatskoj po ugovorenim cijenama.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Operatori distribucijskih sustava dužni su po stupanju na snagu ove Uredbe u roku 30 dana od stupanja na snagu ove Uredbe utvrditi potrebne količine plina za sve zaštićene kupce za propisane slučajeve iz standarda opskrbe plinom te dopuniti Planove za krizna stanja operatora distribucijskih sustava čija je izrada propisana Planom intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske podacima sukladno članku 8. stavku 3. ove Uredbe i dostaviti ih na informaciju operatoru transportnog sustava i na odobrenje Ministarstvu.

Operator transportnog sustava dužan je u roku 40 dana od stupanju na snagu ove Uredbe utvrditi potrebne količine plina za sve zaštićene kupce za propisane slučajeve iz standarda opskrbe plinom te dopuniti Plan za krizna stanja operatora transportnog sustava, čija je izrada propisana Planom intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske, podacima sukladno članku 8. stavku 4. te podacima operatora distribucijskih sustava sukladno članku 8. stavku 3. ove Uredbe te dopunjeni Plan za krizna stanja dostaviti na odobrenje Ministarstvu.

Članak 11.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

UREDBE O KRITERIJIMA ZA STJECANJE STATUSA ZAŠTIĆENOG KUPCA U UVJETIMA KRIZNOG STANJA U OPSKRBI PLINOM

Na temelju članka 39. stavka 2. Zakona energiji (Narodne novine, br. 120/2012, 14/2014), Vlada Republike Hrvatske utvrđuje uredbom kriterije za stjecanje statusa zaštićenog kupca i mjere zaštite u cilju pouzdane opskrbe zaštićenih kupaca. U skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetske sektor zaštićeni kupac ima pravo na opskrbu određenom količinom plina i toplinske energije proizvedene iz plina u slučaju kriznih situacija.

Obveza Republike Hrvatske da uredi ovo pitanje proizlazi i iz Uredba (EU) br. 994/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom (u daljnjem tekstu Uredba (EU) br. 994/2010). Sigurnost opskrbe plinom zajednička je odgovornost energetskih subjekata za plin, država članica - poglavito njihovih nadležnih tijela i Komisije u okviru djelokruga i nadležnosti svakog od njih.

U trenucima eventualnih kriznih situacija opskrbljivači plinom moraju biti u stanju isporučiti plin svojim krajnjim kupcima koji su zaštićeni na teritoriju Republike Hrvatske na način da osiguraju dostatne količine plina za isporuku i zadovolje standard opskrbe. Sukladno Članku 8. Stavku 1. Uredbe (EU) br. 994/2010 nadležno tijelo zahtijeva da energetski subjekti za plin koje ono odredi zadovolje standard opskrbe, odnosno da poduzmu mjere u svrhu osiguravanja opskrbe zaštićenih kupaca plinom, u sljedećim slučajevima:

- (a) ekstremnih temperatura tijekom sedmodnevnog vršnog razdoblja, kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina;
- (b) razdoblju iznimno visoke potražnje plina u trajanju od najmanje 30 dana, kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina; i
- (c) razdoblju od najmanje 30 dana kod poremećaja najvećeg pojedinačnog plinskog infrastrukturnog objekta u prosječnim zimskim uvjetima.

Država članica može odrediti zaštićene kupce sukladno članku 2. stavka 2. Uredbe (EU) br. 994/2010. Zaštićeni kupci su sva kućanstva priključena na plinsku distribucijsku mrežu te, dodatno, ako država članica u pitanju tako odluči:

- (a) mala i srednja poduzeća, ako su priključena na plinsku distribucijsku mrežu, i temeljne socijalne službe, ako su priključene na plinsku distribucijsku ili transportnu mrežu, te pod uvjetom da ti dodatni kupci zajedno ne čine više od 20 % krajnje potrošnje plina; i/ili
- (b) postrojenja centraliziranoga grijanja, u mjeri u kojoj isporučuju toplinu kućanstvima i kupcima iz točke (a), pod uvjetom da ta postrojenja nemaju mogućnost prelaska na druga goriva i priključena su na plinsku distribucijsku ili transportnu mrežu.

Članak 1. Određuje se predmet Uredbe kojom se definiraju kategorije krajnjih kupaca koji se proglašavaju zaštićenim te kriteriji koje trebaju zadovoljavati.

Članak 2. Referira se na primjenu pravne stečevine EU.

Članak 3. Navode se izrazi koji se koriste u Uredbi.

Članak 4. Propisuje obvezu Vladi Republike Hrvatske da osigura provedbu mjera za isporuku plina u kriznim stanjima te se propisuju kriteriji za kategorije krajnjih kupaca koji mogu biti zaštićeni.

Članak 5. Imenuje se nadležno tijelo i propisuje mu se obveza provedbe odrednica Uredbe 994/2010/EZ.

Članak 6. Propisuje prava zaštićenih kupaca na opskrbu plinom u kriznim situacijama

Članak 7. Propisuje obveze zaštićenih kupaca za ponašanje sukladno Planu intervencije o mjerama sigurnosti opskrbe plinom u kriznim situacijama.

Članak 8. Propisuje obveze operatorima distribucijskih i transportnog sustava za plin da odrede kategorije zaštićenih kupaca na svom sustavu te da ih o tome obavijeste, da odrede količine plina za zadovoljenje standarda opskrbe tih kupaca, da vode evidenciju, prate njihovu potrošnju te da je godišnje ažuriraju podatke.

Članak 9. Propisuje obveze opskrbljivačima plina koji opskrbljuju zaštićene kupce da ispune standard opskrbe.

Članak 10. Propisuje prijelazne rokove u kojima su energetski subjekti dužni ažurirati svoje planove za krizna stanja.

Članak 11. Propisuje stupanje na snagu Uredbe.